ERMENİSTAN'DA 'İKİ DEVLET, İKİ HÜKUMET' TARTIŞMASI

İlaha KHANTAMİROVA

-

Geçtiğimiz haftalarda sözde Dağlık Karabağ Cumhuriyeti hakkında tartışmalar yeniden Ermeni basınının gündemine oturdu. 23 Eylül 2026 tarihinde, Karabağ Ermenilerinin sosyoekonomik durumu ve karşılaştıkları diğer sorunların görüşülmesi amacıyla Ermenistan Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonunda bir oturum gerçekleştirildi. Muhalefetteki Ermenistan İttifakı milletvekili ve Parlamentonun İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Lilit Galsyanın girişimiyle düzenlenen duruşmaya sözde Dağlık Karabağ parlamentosunun temsilcilerinin de katılması, Sivil Sözleşme Partisi üyelerinin toplantıyı terk etmesiyle sonuçlandı[1].

Sivil Sözleşme Partisi milletvekilleri bu adımlarını, Galsyanın Karabağ Ermenileri hakkındaki açıklamalarının Paşinyan hükümetinin ortaya koyduğu politikayla çelişmesiyle açıkladılar. Bunun ardından Başbakan Nikol Paşinyan, Ulusal Mecliste gerçekleştirilen hükümet soru-cevap oturumu sırasında Ermenistan Cumhuriyetinde iki devlet, iki hükümet olamayacağını belirterek, bu yöndeki girişimleri engellemek için en sert önlemleri alacağını açıkladı. Paşinyan ayrıca Erivandaki Karabağ temsilciliği binasının Ermenistan Cumhuriyetinin kontrolüne geçeceğini söyledi[2].

Aslında bina çevresindeki tartışmalar yeni değildir ve daha önce de defalarca gündeme gelmiştir. 2023 yılında Azerbaycanın kendi toprak bütünlüğünü tesis etmesiyle birlikte Karabağda faaliyet gösteren sözde Dağlık Karabağ Cumhuriyetinin üyeleri Ermenistana taşınmış ve 1990lı yıllardan beri faaliyet gösteren, 2017 yılı itibarıyla ise mülkiyeti resmî olarak tescil edilen daimî temsilcilik binasında faaliyetlerini sürdürmüşlerdir[3]. 2026 yılının başlarında Paşinyan, Ermenistan Cumhuriyeti içerisinde iki hükümetin bulunamayacağını belirterek söz konusu binanın kontrolünün devlete geçirilmesi yönündeki yaklaşımını bir kez daha ortaya koymuştur[4].

Bu noktada sözde Dağlık Karabağ Cumhuriyeti hakkında kısaca bir değerlendirme yapmak gerekir. Azerbaycanın uluslararası olarak tanınan toprakları üzerinde oluşturulan ve kendisini bağımsız bir devlet olarak göstermeye çalışan bu yapı, hiçbir zaman Ermenistan da dahil uluslararası alanda bağımsız ve egemen bir devlet olarak tanınmamıştır. Dolayısıyla, başkasına ait topraklar üzerinde oluşturulan ve uluslararası meşruiyet elde edemeyen bir yapının siyasi kurumlarını sürdürmeye çalışmasının gerçekçi bir karşılığının bulunmadığı açıktır.

Bugün Ermenistanın gündemi de geçmişten farklılaşmaktadır. 2023 yılı sonrasında Ermenistan hükumeti, Azerbaycan ile barış sürecini yürütürken, Dağlık Karabağ Cumhuriyeti olarak adlandırılan yapının artık ne Ermenistanın ne de bölgenin çıkarlarına ve gelişimine hizmet ettiğinin farkındalığıyla, geçmişte desteklediği politikaları yeniden değerlendirmektedir. Bu çerçevede söz konusu yapıyı kendi devletinin bir parçası olarak kabul etmemekte ve Ermenistan sınırları içerisinde ayrı bir siyasi yapı olarak faaliyet göstermesine karşı çıkmaktadır

Artık Ermenistan devletinin karşı karşıya olduğu meseleler yalnızca Karabağ üzerinden şekillenmemektedir. Son yıllarda Azerbaycan ile siyasi ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi yönünde atılan adımlar ve benzer şekilde Türkiye ile normalleşme yolunda yaşanan olumlu gelişmeler, Ermenistan yönetimini geleceğe ve bölgedeki gelişmelere farklı bir perspektiften bakmaya yöneltmektedir. Bu nedenle Türkiye ve Azerbaycan ile ilişkilerin geliştirilmesi, Güney Kafkasyada yeni bir siyasi ve ekonomik düzenin oluşması ve Ermenistanın bu yeni bölgesel yapının içerisinde yer alması gibi konular giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

Bu yeni ortamda, geçmiş dönemin siyasi aktörleri ve kurumları da eski konumlarını koruyamamaktadır. Dolayısıyla, Karabağ meselesi etrafında şekillenen siyasi söylemlerin Ermenistanın yeni dış politika ve bölgesel ilişkiler anlayışıyla ne ölçüde örtüştüğü sorusu da giderek daha fazla gündeme gelmektedir.

**Görsel: Asbarez*

[1] Angered by Presence of Artsakh Armenians, Pashinyan Allies Walk Out of Parliament Hearing, Asbarez, 5 Ekim, 2026, https://asbarez.com/angered-by-presence-of-artsakh-armenians-pashinyan-allies-walk-out-of-parliament-hearing/

[2] Building will come under Armenias control, there is no point beating around the bush Pashinyan on Karabakh representative Office, Armenpress, 5 Ekim, 2026, https://armenpress.am/en/article/1260601

[3] Armenian Court Allows Seizure of Artsakh Representation Building After Pashinyans Latest Attack on Karabakh Leadership, Oragark, 5 Ekim, 2026, https://www.oragark.com/armenian-court-allows-seizure-of-artsakh-representation-building-after-pashinyans-latest-attack-on-karabakh-leadership/

[4] Armenian Authorities Move To Seize Karabakh Office In Yerevan, Azatutyun, 5 Ekim, 2026, https://www.azatutyun.am/a/33476043.html

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KHANTAMİROVA, İlaha. 2026. "ERMENİSTAN'DA 'İKİ DEVLET, İKİ HÜKUMET' TARTIŞMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 96. Ekim 07. Erişim Ekim 28, 2026. https://avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENISTAN-DA-IKI-DEVLET-IKI-HUKUMET-TARTISMASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır